

Provincie Overijssel

Luttenbergstraat 2
Postbus 10078
8000 GB Zwolle
Telefoon 038 499 88 99
Fax 038 425 48 88
overijssel.nl
postbus@overijssel.nl

KvK 51048329
IBAN NL45 RABO 0397 3411 21

Inlichtingen bij

Zaaknummer 5352625

Stichting Woonconcept

Postbus 154
7940 AD MEPEL

Datum	Kenmerk	Bijlagen	Uw brief	Uw kenmerk
04-09-2020	2020/0240787	4	14 juli 2020	

Onderwerp: Ontheffing Wet natuurbescherming

Geachte

U heeft, namens uw organisatie, een verzoek tot het wijzigen van uw ontheffing¹ op grond van de Wet natuurbeschermingswet – onderdeel soorten (verder Wnb) bij ons ingediend. Deze hebben wij op 14 juli 2020² ontvangen. Het verzoek tot wijziging van uw ontheffing is gedaan vanwege het aantreffen van een nieuwe soort, die nog niet in uw ontheffing is opgenomen. Voor deze soort (de egel) vraagt u een aanvullende ontheffing aan. In deze brief geven wij ons besluit weer.

Besluit

Wij besluiten u een aanvullende ontheffing te verlenen. Dit besluit is een aanvulling op de verleende ontheffing¹. Het betreft een ontheffing³ van verbodsbepalingen voor een nationaal beschermde soort. In het bijzonder gaat het om het verbod de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de egel opzettelijk te beschadigen of te vernielen⁴.

Deze uitbreiding van de ontheffing heeft betrekking op het slopen van tien woonblokken aan de Acaciastraat, Lijsterbesstraat en Bloemstraat in Steenwijk.

Dit uitbreidingsbesluit dat een aanvulling is op de onherroepelijke ontheffing treedt in werking een dag na de verzenddatum van dit besluit en is geldig tot en met 31 december 2022. De op 13 augustus 2019 verleende onherroepelijke ontheffing met bijbehorende voorschriften blijft in stand.

Verder besluiten wij dat de volgende stuk van de aanvraag onderdeel uitmaken van de ontheffing, voor zover niet in strijd met de voorschriften zoals weergegeven in bijlage 1.

- Het wijzigingsverzoek van 14 juli 2020 en de bijbehorende stukken te weten:
 - Notitie Wijzigingsverzoek ontheffing project 'herstructurering Acaciastraat e.o. Steenwijk', zaaknummer 5352625 (dossier Z-HZ_WNB-2019-002126) van 14 juli 2020.

De motivering voor ons besluit is in bijlage 2 (overwegingen), behorende bij dit besluit, weergegeven.

Voorschriften

Aan ons besluit verbinden wij voorschriften. Deze zijn in bijlage 1 weergegeven.

¹ Ons besluit van 13 augustus 2019 met kenmerk 2019/0160727

² EDO-kenmerk 2020/0203842

³ Op basis van art. 3.10, tweede lid, in samenhang met art. 3.8 Wnb

⁴ Art. 3.10, eerste lid, sub b Wnb

Bezwaar

Als u het niet eens bent met dit besluit om ontheffing te verlenen kunt u bezwaar maken. Op pagina 3 wordt toegelicht hoe u dit kunt doen.

Leges

U bent voor het in behandeling nemen van uw aanvraag leges verschuldigd⁵.

De verschuldigde leges zijn:

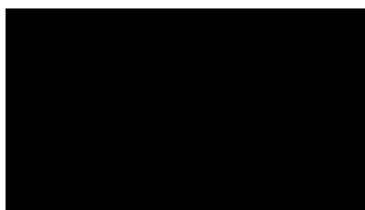
Artikel Code	Artikel omschrijving	Leges bedrag
7.6.9	In behandeling nemen van een aanvraag voor een wijziging van een verleende ontheffing als bedoeld in artikel 3.3, 3.8, 3.10 en 3.34 Wnb.	€ 595,00
Totaal leges		€ 595,00

Voor betaling van dit bedrag ontvangt u een factuur. Op deze factuur staat tevens vermeld hoe u eventueel bezwaar kunt aantekenen tegen de hoogte van het legesbedrag en de gehanteerde grondslagen.

Vragen

Heeft u vragen? Belt u dan met [REDACTED], te bereiken tijdens kantooruren op nummer [REDACTED]. Schrijft u ons een brief of e-mail? Behandel dan één onderwerp per brief of e-mail. Wilt u ook het zaaknummer Z-HZ_WNB-2019-002126 vermelden? Op die manier kunnen wij sneller op uw vraag of opmerking reageren.

Met vriendelijke groet,
Namens Gedeputeerde Staten van Overijssel,

[REDACTED]
teamleider Vergunningverlening

Bijlagen:

Bijlage 1	Voorschriften
Bijlage 2	Overwegingen bij het besluit
Bijlage 3	Nieuwe inrichting van het plangebied
Bijlage 4	Gebruik van het plangebied door de egel

Afschriften

Een afschrift van dit besluit is tevens verzonden aan:

- Burgemeester en wethouders van Gemeente Steenwijkerland;
- Ecogroen, t.a. [REDACTED], Zuiderzeelaan 53 8017 JV Zwolle.

⁵ Belastingverordening Overijssel

Als u het niet eens bent met dit besluit kunt u bezwaar maken, als u belanghebbende bent.

Stuurt u dan een bezwaarschrift aan ons. Wij controleren dan of wij een juist besluit hebben genomen.

Uw bezwaarschrift is een brief die aan een aantal eisen moet voldoen.

De wet stelt eisen aan uw bezwaarschrift. Die eisen zijn:

1. U zegt met welk besluit u het niet eens bent. Dit doet u door in uw bezwaarschrift het kenmerk te vermelden dat op onze brief staat.
2. U zegt waarom u het niet eens bent met dit besluit.
3. U zet uw naam, adres, handtekening en de datum op uw bezwaarschrift.
4. U verstuurt het bezwaarschrift op tijd. Op onze brief staat een verzenddatum. U stuurt ons binnen zes weken na die datum uw bezwaarschrift.

Uw bezwaarschrift kunt u op 3 manieren aan ons versturen.

1. Met de post naar: Gedeputeerde Staten van Overijssel, Team Juridische zaken, Postbus 10078, 8000 GB Zwolle.
2. Via internet. U gebruikt daarvoor ons digitale bezwaarformulier. U vindt het formulier via <https://forms.overijssel.nl/bezwaar-klacht/bezwaar-beslissing/>.
3. Met een faxbericht. Het faxnummer van het team Juridische Zaken is: 038 – 425 48 02.

Wat als u niet kunt wachten tot er een nieuw besluit is genomen?

Ook als u bezwaar maakt treedt dit besluit gewoon in werking. Dat kan vervelende gevolgen voor u hebben. U kunt de rechtbank dan vragen een voorlopige beslissing te nemen, door een zogeheten 'voorlopige voorziening' aan te vragen. Dit is een aparte procedure die loopt naast de door u gestarte bezwaarprocedure. Voor de behandeling van uw verzoek om een voorlopige voorziening betaalt u een bedrag. De rechter kan beslissen dat wij dat bedrag aan u moeten vergoeden. Voor informatie over het indienen van een verzoek belt u met de Rechtbank Overijssel: 088 – 361 55 55.

BIJLAGE 1 – VOORSCHRIFTEN BIJ HET BESLUIT

Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag

Geeft u in de email(meldpunt@overijssel.nl) naar ons of in een telefoongesprek (038 499 88 99) altijd aan dat het gaat om de Wet natuurbescherming - soortenbescherming, de naam van het project en ons kenmerk van het besluit (2020/0240787). Daarmee is direct duidelijk voor welk deel van de organisatie de melding of uw verzoek tot contact bestemd is.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften⁶ verbonden. Deze ontheffing is een uitbreiding van de op 13 augustus 2019 verleende en onherroepelijke ontheffing met kenmerk 2019/0160727, de voorschriften van deze ontheffing blijven ongewijzigd van kracht.

Algemeen

18. Deze ontheffing is alleen geldig voor (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
19. Minimaal zeven werkdagen voor aanvang van de werkzaamheden informeert u ons over de startdatum door een e-mail te sturen naar meldpunt@overijssel.nl. Geeft u bij de melding aan:
 - de contactpersoon ter plaatse, inclusief het 06-telefoonnummer van de contactpersoon;
 - de naam van de begeleidende ecologisch deskundige⁷, inclusief het 06-telefoonnummer van deze persoon;
 - het adres waar de werkzaamheden worden uitgevoerd;
 - het kenmerk van deze beschikking (2020/0240787).Wanneer contactgegevens wijzigen, informeert u ons hierover.
20. De ontheffinghouder neemt direct contact op met het Overijssel Loket, telefoonnummer 038 499 88 99 als bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen. Als het voorkomen van overtreding van verbodsbepalingen niet mogelijk is moet u de activiteiten direct staken. De effecten van de activiteiten voor de aangetroffen soort moet de ontheffinghouder in beeld brengen en doorgeven. Daarbij moeten ook de maatregelen worden meegenomen die nodig zijn om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen. Alleen na toestemming van de provincie mag het werk worden hervat.
21. Als de ontheffinghouder het voornemen heeft af te wijken van de uitvoeringsperiode, de voorgeschreven middelen of van de voorgenomen handelingen als weergegeven in de aanvraag, dan dient hij dit - voorafgaand aan de voorgenomen wijzigingen - ter goedkeuring voor te leggen aan de provincie. Dit is nodig omdat voor deze wijzigingen opnieuw de effecten op de betrokken soorten beoordeeld moet worden. Alleen na schriftelijke toestemming van de provincie is de voorgenomen afwijking toegestaan. Neem hiervoor contact op met het bevoegd gezag via een e-mail naar meldpunt@overijssel.nl.

Soortspecifiek

Egel

22. Bij de planning van de voor het leefgebied van voor de egel relevante werkzaamheden, zoals het verwijderen van struikgewas en groen, houdt u rekening met de kwetsbare voortplantings- en overwinteringsperiode van de egel. De voortplantingsperiode loopt globaal van mei tot en met augustus. De overwinteringsperiode loopt globaal van november tot en met april. Afhankelijk van het

⁶ De voorschriften nummers door vanaf het laatste voorschrift van de op 13 augustus 2019 verleende ontheffing

⁷ De provincie Overijssel verstaat onder een ecologisch deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soort specifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- ^{op} HBO, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie en/of
- ^{op} HBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soorten herkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten en/of
- ^{als} ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau welke is aan gesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en/of
- ^{zich} aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdiervereniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of
- ^{zich} aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of bescherming.

seizoen en de weersomstandigheden kunnen deze perioden langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden wordt bepaald door een ecologisch deskundige op het gebied van de egel. Afwijkingen worden onderbouwd opgenomen in het logboek.

23. Voorafgaand aan het verwijderen van tuinen en vegetatie binnen het plangebied moet u het (potentiele) leefgebied van de egel ongeschikt maken. Het plangebied, met uitzondering de te handhaven groenstroken, wordt ongeschikt gemaakt voor bewoning door de egel door opgaande begroeiing en (potentiele) rustplaatsen te verwijderen en vervolgens de vegetatie om te ploegen of kort te houden (max 10 cm). De te handhaven groenstructuren worden niet betreden of geschaad tijdens de werkzaamheden.
24. Werkzaamheden op locaties met struweel worden zoveel mogelijk buiten de kwetsbare perioden van de egel uitgevoerd. Dit betekent dat de werkzaamheden worden uitgevoerd tussen 1 september en 1 november (buiten de kwetsbare voortplantings- en overwinteringsperiode van egel). De werkzaamheden worden uitgevoerd nadat uit een controle van de ecologisch deskundige blijkt dat er geen egels aanwezig zijn in het projectgebied. Bij het vaststellen van in gebruik zijnde nesten van egels worden de werkzaamheden ter plekke uitgesteld (zone van circa 2 meter rond het nest) tot de aanwezige egel uit eigen beweging een ander heenkomen heeft gezocht.
25. Werken in de periode 1 november tot en met 15 maart is alleen mogelijk als uit een controle van de ecologisch deskundige blijkt dat geen overwinterende egels aanwezig zijn of als de werklocatie in de periode tussen 1 september en 1 november van hetzelfde jaar ongeschikt is gemaakt (en wordt gehouden) voor overwinterende egels. Bij het vaststellen van overwinterende egels worden werkzaamheden ter plekke uitgesteld (zone van circa 2 meter rond de plek) tot de aanwezige egel ontwaakt is uit de winterslaap en uit eigen beweging een ander heenkomen heeft gezocht.
26. Werken tussen 15 maart en 1 september is alleen mogelijk als uit een controle van de ecologisch deskundige blijkt dat er geen egels aanwezig zijn of als de werklocatie in de periode tussen 1 september en november ongeschikt is gemaakt voor bewoning. Bij het vaststellen van in gebruik zijnde nesten van egels worden de werkzaamheden ter plekke uitgesteld (zone circa 2 meter rond het nest) tot de aanwezige egel uit eigen beweging een ander heenkomen heeft gezocht.
27. Bomen, ligusterhagen en gemeenteperken in het plangebied dienen zoveel mogelijk ingepast te worden. Ook wordt bij de oplevering van de nieuwbouw nieuw openbaar groen aangebracht in de vorm van beplante wadi's, gras, bomen en groenstroken met struikgewas. Het inpassen en aanbrengen van groen dient volgens bijlage 3 van dit besluit te gebeuren.

Overige zaken

28. De werkzaamheden en bovengenoemde voorschriften moeten worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige op het gebied van de egel.
29. U houdt een ecologisch logboek bij of laat dit bijhouden door bijvoorbeeld de ecologisch deskundige. Uit dit logboek moet aantoonbaar blijken hoe en waarom uitvoering is gegeven aan de bovengenoemde voorschriften. Het gaat dan onder andere om het bijhouden van data van uitvoeren in relatie tot weersomstandigheden, rapportage controles en afweging voor locaties van de permanente verblijfplaatsen, wijze van ongeschikt maken en oplossingen bij onverwachte soorten of situaties. Het ecologisch logboek moet op de werklocatie aanwezig zijn en op verzoek van de handhaver worden getoond.

BIJLAGE 2 - OVERWEGINGEN BIJ HET BESLUIT

In deze bijlage zijn de overwegingen bij het besluit opgenomen. Het besluit en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. De overwegingen zijn als volgt opgebouwd:

A	BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER	7
A1	Bevoegdheid	7
A1.1	Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd	7
A2	Procedure	7
A2.1	Overeenstemming andere provincie	7
A2.2	Adviesverzoek aan gemeente	7
A3	Toetsingskader soorten	7
A3.1	Wettelijke regels	7
A3.2	Provinciaal beleid	7
B	WEERGAVE VAN DE FEITEN	8
B1	Aanvraag ontheffing beschermde soorten	8
B1.1	Omschrijving van het project / activiteiten	8
B1.2	Doel van het project	8
B1.3	Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd	8
B1.4	Periode	8
B1.5	Onderliggende documenten	8
B1.6	Aanvullende gegevens	8
C	TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN	9
C1	Inhoudelijke beoordeling	9
C1.1	Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek	9
C1.2	Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding	9
C1.3	Beschrijving noodzaak ontheffing	10
C1.4	Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging	10
C1.5	Wettelijk belang van het project	10
C1.6	Toetsing aan overige vereisten	11
C1.7	Zorgplicht blijft altijd gelden	11
D	Slotconclusie	11
	BIJLAGE 3 – NIEUWE INRICHTING VAN HET PLANGEBIED	12
	BIJLAGE 4 – GEBRUIK VAN HET PLANGEBIED DOOR DE EGEL	13

A BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER

A1 Bevoegdheid

A1.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op het grondgebied van Overijssel. De activiteiten vallen niet onder de uitzonderingen van de bevoegdheid, zoals weergegeven in het Besluit natuurbescherming⁸. In dat geval zijn Gedeputeerde Staten van provincie Overijssel bevoegd tot het nemen van besluiten op basis van de Wnb (art. 1.3, eerste lid).

Als de activiteiten ook gevolgen heeft voor populaties van soorten op het grondgebied van de aangrenzende provincie (Wnb, art. 1.3, derde lid) stemmen wij ons besluit af met gedeputeerde staten van die provincie.

A2 Procedure

De procedure voor het verlenen van de ontheffing is uitgevoerd in overeenstemming met hoofdstuk 5 van de Wnb. Daarbij zijn de relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

A2.1 Overeenstemming andere provincie

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op ons grondgebied. De effecten van het project op beschermde soorten zijn beperkt tot ons grondgebied. Overeenstemming met een andere provincie is niet nodig.

A2.2 Adviesverzoek aan gemeente

Wij hebben de aanvraag naar het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Steenwijkerland gestuurd met het verzoek om advies. De gemeente is vier weken de gelegenheid geboden om te reageren.

Zij heeft van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt.

A3 Toetsingskader soorten

Een ontheffing kan worden verleend als aan verschillende kaders is voldaan. In deze paragraaf beschrijven we kort aan welke kaders wordt getoetst.

A3.1 Wettelijke regels

Een verzoek tot ontheffing wordt beoordeeld op basis van de regels, zoals deze zijn opgenomen in hoofdstuk 3, paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Bij ons oordeel houden we tevens rekening met het derde lid van artikel 1.10 Wnb.

Ook het Besluit natuurbescherming⁹ en (soms) de Regeling natuurbescherming¹⁰ zijn voor de toetsing relevant.

A3.2 Provinciaal beleid

Naast de wettelijke regels hebben wij beleid opgesteld in onze Omgevingsvisie. De regels, die daaruit voortkomen, zijn vastgelegd in onze Omgevingsverordening Overijssel 2017 (hoofdstuk 7 Natuur). Hierin zijn onder andere regels met betrekking tot een vrijstelling van bepaalde soorten weergegeven.

In onze Beleidsregel Natuur Overijssel 2017¹¹ is vastgesteld dat wij kennisdocumenten soorten¹² (voorheen de soortenstandaarden) betrekken bij de afweging tot het verlenen van een ontheffing op basis van de artikelen 3.3, 3.8 en 3.10 van de Wnb.

⁸ Art. 1.3, eerste lid Besluit natuurbescherming

⁹ Art. 3.9 Besluit natuurbescherming

¹⁰ Art. 3.22 Regeling natuurbescherming i.s.m. art. 3.25 Besluit natuurbescherming

¹¹ Art. 4.2.1 Beleidsregel Natuur Overijssel 2017

¹² Te raadplegen via: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

B WEERGAVE VAN DE FEITEN

B1 Aanvraag ontheffing beschermde soorten

B1.1 Omschrijving van het project / activiteiten

In de verleende ontheffing van 13 augustus 2019 is in B.1.1 het project als volgt weergegeven:

"De werkzaamheden bestaan uit het slopen van 94 woningen aan de Acaciastraat, Lijsterbesstraat en Bloemstraat te Steenwijk en het verwijderen van de tuinen en enkele openbare groenstructuren. De ligging van het plangebied is weergegeven in figuur 1. Na de sloop van de woningen worden 77 nieuwe woningen gebouwd, tuinen en parkeerplaatsen gerealiseerd en worden bomen en struiken aangeplant. De aanwezige bomen in het openbare groen worden ingepast.

De werkzaamheden worden gefaseerd uitgevoerd. In fase 1 vindt de sloop plaats van de vier meest noordelijke huizenblokken (Acaciastraat 2 t/m 62 en Bloemstraat 60A) en worden alhier nieuwe woningen gerealiseerd. Vervolgens (fase 2) worden de overige huizenblokken (Acaciastraat 1 t/m 55, Bloemstraat 62 t/m 76 en Lijsterbesstraat 2 t/m 52) gesloopt en worden ook hier nieuwe woningen gerealiseerd.

De start van de sloopwerkzaamheden voor fase 1 zijn gepland vanaf het voorjaar van 2020. De start van de sloopwerkzaamheden voor fase 2 zijn eind 2020 gepland."

Aanvraag wijziging ontheffing:

Het project is niet gewijzigd. De sloopwerkzaamheden van fase 1 zijn inmiddels uitgevoerd. Fase 2 vindt plaats per oktober 2020. U heeft wel een nieuwe inrichtingsschets meegestuurd, die is opgenomen in bijlage 3 van dit besluit.

In verband met het aantreffen van een nieuwe beschermde soort (de egel) binnen het plangebied, vraagt u aanvullend ontheffing aan.

B1.2 Doel van het project

De huidige woningen zijn (bouwtechnisch) verouderd en presteren op energetisch gebied zeer slecht. Stichting Woonconcept heeft een grote ambitie op het gebied van duurzaamheid en gaat de 77 nieuwbouwwoningen 'Nul op de Meter' bouwen. Daarnaast voldoen de bestaande duplexwoningen niet aan de huidige vraag naar eengezinswoningen. Tevens is in en rond de betreffende woningen asbest aangetroffen door BME Asbest consult. Inademen van asbestvezeldeeltjes is een oorzaak voor de ontwikkeling van onder andere longkanker.

B1.3 Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd

U vraagt aanvullend ontheffing aan van het verbod om de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de egel opzettelijk te beschadigen of te vernielen¹³.

B1.4 Periode

De aanvullende ontheffing wordt aangevraagd voor de periode van 14 juli 2020 tot en met 31 december 2022.

B1.5 Onderliggende documenten

Voor de beoordeling van de aanvraag voor aanvulling zijn de volgende documenten toegezonden:

- Notitie Wijzigingsverzoek ontheffing project 'herstructurering Acaciastraat e.o. Steenwijk', zaaknummer 5352625 (dossier Z-HZ_WNB-2019-002126) van 14 juli 2020.

B1.6 Aanvullende gegevens

Wij hebben uw aanvraag op 14 juli 2020 ontvangen. Er zijn geen aanvullende gegevens gevraagd.

¹³ Art. 3.10, eerste lid, sub b Wnb

C TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN

C1 Inhoudelijke beoordeling

Onze Omgevingsverordening geeft voor uw handeling en betrokken soorten geen vrijstelling.

C1.1 Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek

Momenteel voert de Egelwerkgroep Nederland in samenwerking met Silvavir ecologisch advies onderzoek uit met gezenderde egels, waaronder in Steenwijk. Dit onderzoek is nog niet afgerond, maar wel is al bekend dat één van deze gezenderde egels een verblijfplaats heeft in binnen het plangebied.

De gezenderde egel heeft een verblijfplaats in de achtertuin van Lijsterbesstraat 28 in Steenwijk. Uit het onderzoek blijkt dat het een jong mannetje betreft, die af en toe op deze plek verblijft. Voortplanting en andere verblijfplaatsen zijn niet bekend in het plangebied (pers. com. Egelwerkgroep Nederland; Nationale Database Flora en Fauna, 2020). Wel zijn er potentiële verblijfplaatsen aanwezig in de gemeenteperken met laag struikgewas en andere (toegankelijke) tuinen onder bijvoorbeeld struiken en ligusterhagen. In totaal is in het plangebied circa 1 hectare geschikt leefgebied voor egel aanwezig. Hiervan zijn binnen circa 0,65 hectare ook geschikte (potentiële) verblijfplaatsen aanwezig. In de oppervlakteberekening zijn alle voor- en achtertuinen meegenomen als potentieel geschikte verblijfplaats. Een aantal voor- en achtertuinen zijn echter betegeld of voorzien van (gemaaid) gazon en daarnaast zijn enkele achtertuinen mogelijk niet toegankelijk voor egel. Het overige deel van het plangebied (circa 0,35 ha) bestaat uit gazon en verharding in de vorm van een basketbalveld, waar door gebrek aan dekking geen geschikte verblijfplaatsen aanwezig zijn. Dit deel is wel (potentieel) geschikt als foerageergebied (met uitzondering van de verharding). In bijlage 4 van dit besluit is weergegeven waar de functies voor de egel aanwezig zijn.

Op basis van de terreinkenmerken, bekende waarnemingen, de grootte van een egelterritorium en expert judgement wordt ingeschat dat het plangebied overlapt met territoria van 2 à 3 egels. Gezien het beperkte oppervlak binnen het plangebied en terreinkenmerken van het plangebied, liggen de belangrijkste delen van de territoria naar verwachting buiten het plangebied. Het plangebied maakt onderdeel uit van een aaneengesloten netwerk van verblijfplaatsen van egel in Steenwijk (Nationale Database Flora en Fauna, 2020).

C1.2 Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding

Door de werkzaamheden gaat één (bekende) verblijfplaats van de egel verloren en gaat circa 1 hectare geschikt leefgebied tijdelijk verloren.

De voorgestelde mitigerende maatregelen, zoals beschreven in de bijlage bij de aanvraag¹⁴, zijn voldoende. Met deze maatregelen worden negatieve effecten op de egel zoveel mogelijk geminimaliseerd. In de voorschriften (bijlage 1) zijn de voorgestelde maatregelen vastgelegd. In hoofdlijnen komen deze neer op:

- Om te voorkomen dat exemplaren van de egel worden geschaad, wordt het plangebied voorafgaand aan deze werkzaamheden ongeschikt gemaakt voor de egel. Het plangebied, met uitzondering de te handhaven groenstroken, wordt ongeschikt gemaakt voor bewoning door de egel door opgaande begroeiing en (potentiele) rustplaatsen te verwijderen en vervolgens de vegetatie om te ploegen of kort te houden (max 10 cm). De te handhaven groenstructuren worden niet betreden of geschaad tijdens de werkzaamheden. Zo wordt tevens voorkomen dat bij de sloop van de bebouwing egels worden geschaad.
- Werkzaamheden op locaties met struweel worden zoveel mogelijk buiten de kwetsbare periode van de egel uitgevoerd. Dit betekent dat de werkzaamheden worden uitgevoerd tussen 1 september en 1 november (buiten de kwetsbare voortplantings- en overwinteringsperiode van egel). De werkzaamheden worden uitgevoerd nadat uit een controle van de ecologisch deskundige blijkt dat er geen egels aanwezig zijn in het projectgebied. Bij het vaststellen van in gebruik zijnde nesten van egels worden de werkzaamheden ter plekke uitgesteld (zone van circa 2 meter rond het nest) tot de aanwezige egel uit eigen beweging een ander heenkomen heeft gezocht.
- Werken in de periode 1 november tot en met 15 maart is alleen mogelijk als uit een controle van de ecologisch deskundige blijkt dat geen overwinterende egels aanwezig zijn of als de werklocatie in de periode tussen 1 september en 1 november ongeschikt is gemaakt voor overwinterende egels. Bij het vaststellen van overwinterende egels worden werkzaamheden ter plekke uitgesteld (zone van circa 2 meter rond de plek) tot de aanwezige egel ontwaakt is uit de winterslaap en uit eigen beweging een ander heenkomen heeft gezocht.

¹⁴ Kopje 'maatregelen', pagina 3 en 4.

- Werken tussen 15 maart en 1 september is alleen mogelijk als uit een controle van de ecologisch deskundige blijkt dat er geen egels aanwezig zijn of als de werklocatie in de periode tussen 1 september en november ongeschikt is gemaakt voor bewoning. Bij het vaststellen van in gebruik zijnde nesten van egels worden de werkzaamheden ter plekke uitgesteld (zone circa 2 meter rond het nest) tot de aanwezige egel uit eigen beweging een ander heenkomen heeft gezocht.

In de directe omgeving van het plangebied blijft voldoende alternatief geschikt leefgebied aanwezig. Het gaat om tuinen en gemeentelijk groen (struweel, bosjes, gazon en bomenrijen en perkjes met laag struikgewas) in onder andere de Lijsterbesstraat, Meidoornstraat, Gasthuislaan, Jan van Riebeeckstraat, Rozenstraat, Anjelierstraat en Bloemstraat. Doordat egels veel verschillende nesten gebruiken en per nacht een paar kilometer afleggen om te foerageren, blijven in de directe omgeving (en dus ook binnen de verwachte 2 à 3 territoria) altijd voldoende alternatieve nestplekken en foerageergebied aanwezig in te handhaven tuinen en gemeentelijk groen. Daarbij worden bomen, ligusterhagen en gemeenteperken in het plangebied zoveel mogelijk ingepast. Zodoende blijft een deel van het bestaande leefgebied binnen het plangebied permanent beschikbaar. Ook wordt bij de oplevering van de nieuwbouw nieuw openbaar groen aangebracht in de vorm van beplante wadi's, gras, bomen en groenstroken met struikgewas, waardoor op korte termijn nieuw leefgebied wordt ontwikkeld. Hiervoor wordt een groenplan opgesteld. Daarnaast bieden de tuinen van de nieuwe woningen ook nieuw leefgebied. Zodoende blijft de staat van instandhouding van de egel gewaarborgd. Wij hebben daarom voorschriften opgenomen hoe het leefgebied van de egel ongeschikt gemaakt moet worden, en hoe nieuw leefgebied gecompenseerd moet worden.

C1.3 Beschrijving noodzaak ontheffing

De voorgenomen werkzaamheden ten behoeve van het slopen van tien woonblokken aan de Acaciastraat, Lijsterbesstraat en Bloemstraat in Steenwijk leiden tot het beschadigen en vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen. Dit is een overtreding van de verbodsartikelen genoemd in artikel 3.10 uit de Wnb. Voor de overtreding van deze verboden heeft u een ontheffing nodig.

C1.4 Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging

De voorgenomen sloop van de woningen kan niet elders worden uitgevoerd. Renovatie in plaats van sloop heeft in deze situatie geen voorkeur. Zo zijn de woningen verouderd en presteren ze op energetisch gebied zeer slecht. Tevens voldoen de bestaande duplexwoningen niet aan de huidige vraag naar eengezinswoningen. Daarbij is het verduurzamen van de woningen kostbaar in vergelijking met sloop en vervangende nieuwbouw. Bij de sloop van de woningen en de nieuwbouw van woningen veranderen ook de tuinen waarvan de egel (mogelijk) gebruik van maakt.

Een andere bevredigende oplossing is niet aan de orde, omdat voor de egel alle voorzorgsmaatregelen worden genomen om de schade tijdens de werkzaamheden tot een minimum te beperken. In de planning wordt rekening gehouden met de meest kwetsbare perioden en de werkzaamheden worden gefaseerd uitgevoerd. Een andere planning heeft geen voordelen.

C1.5 Wettelijk belang van het project

De voorgenomen activiteiten zijn volgens de aanvraag nodig in het belang van 'de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten'.

Wij zijn van oordeel dat het wettelijk belang, zoals weergegeven in de aanvraag, voldoende is aangetoond. Uit voorlopig onderzoek van BME Asbest consult blijkt dat in de te slopen woningen sprake is van asbesthoudende materialen, waardoor asbestsanering onderdeel uitmaakt van de plannen. Asbest is onder andere aangetroffen aan de onderzijde van trappen, op het dak van garages, als erfafscheiding in tuinen, als restanten in tuin en berging en als dakbeschot. Het inademen van asbestvezeldeeltjes vormt een belangrijke oorzaak voor ontwikkeling van bepaalde typen kanker als longkanker en mesothelioom. Er is op dit moment kans op vandalisme en brandstichting waardoor asbest kan vrijkomen. Met de sloop van de bebouwing vindt tegelijkertijd sanering van asbest plaats. Hierdoor nemen gezondheidsrisico's af en dient het project het belang van de volksgezondheid.

Verder zijn de woningen (bouwtechnisch) verouderd en presteren ze op energetisch gebied zeer slecht. Woonconcept heeft op het gebied van duurzaamheid een grote ambitie, zo worden alle nieuwbouwwoningen Nul op de Meter gebouwd.

De te slopen woningen zijn zogenaamde duplexwoningen (beneden- en bovenwoning) en deze passen programmatisch niet meer in de wijk. De vraag naar dit type woning neemt al jaren af. Daartegenover neemt de vraag naar eengezinswoningen toe. Aan de ene kant dreigt dus leegstand terwijl aan de andere kant sprake van een groeiend tekort is. De vervanging van de duplexwoningen door eengezinswoningen zorgt voor een gedifferentieerd woningaanbod in de wijk; bewoners die vanwege bijvoorbeeld

gezinsuitbreiding de wijk normaliter zouden moeten verlaten kunnen nu binnen hun eigen wijk een woning vinden.

In de huidige verkaveling grenzen de achtertuinen van de woningen aan de Acaciastraat, de Bloemstraat, de Lijsterbesstraat en de Gasthuislaan aan een groot open binnenterrein. De sociale controle op dit terrein is hierdoor minimaal, wat leidt tot beheersbaarheidsproblemen. In de nieuwe stedenbouwkundige opzet wordt het bestaande binnenterrein bebouwd en komt in kleinere vorm terug op een andere plaats (ter hoogte van de Gasthuislaan). Niet alleen zijn er zichtlijnen gecreëerd die zorgen voor sociale controle, het belangrijkste is dat de woningen rondom dit open terrein met hun voorgevels naar het terrein gericht zijn. Deze (vanuit leefbaarheid noodzakelijke) ingreep is alleen mogelijk door bestaande woningen te slopen en nieuwe woningen op een andere plaats terug te bouwen.

C1.6 Toetsing aan overige vereisten

Op basis van de Wnb¹⁵ houden wij bij onze besluiten rekening met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied. Ook nemen we regionale en lokale bijzonderheden mee in de overweging. Wij zien geen aanleiding om aan de gevraagde ontheffing extra voorschriften te verbinden op basis van artikel 1.10, derde lid Wnb.

C1.7 Zorgplicht blijft altijd gelden

Ongeacht wat in het besluit is weergegeven geldt altijd de zorgplicht, zoals deze is weergegeven in de Wnb¹⁶. De zorgplicht geldt voor alle in het wild levende dieren, planten en hun directe leefomgeving.

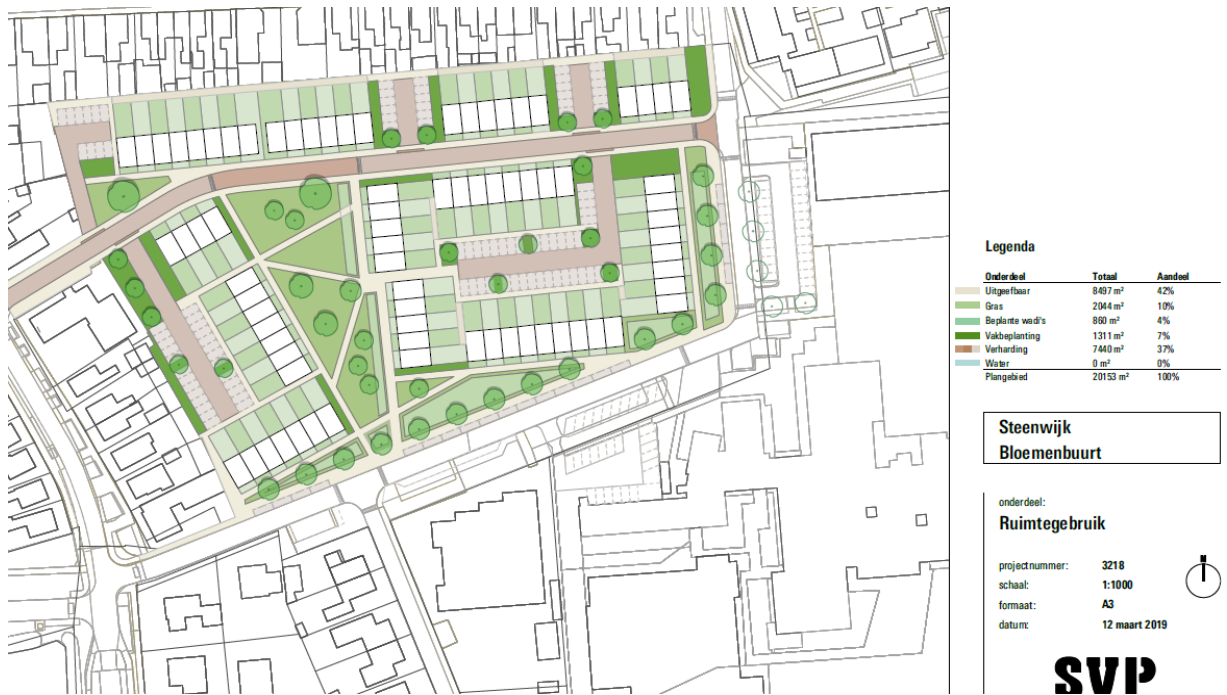
D Slotconclusie

De ontheffing van de verbodsbepalingen om de vaste voortplantingsplaatsen en rustplaatsen van de egel opzettelijk te beschadigen en vernielen, kan op basis van de wettelijke en beleidsmatige regels worden verleend. De gunstige staat van instandhouding van de betrokken soort wordt niet aangetast. Wij zijn van oordeel dat voor het doel van het project geen andere bevredigende oplossing is waarbij minder negatieve effecten op de beschermde soort optreden. Daarnaast zijn wij van oordeel dat er een wettelijke belang is om de negatieve effecten op de betrokken soort te rechtvaardigen. We verbinden wel voorschriften aan de ontheffing.

¹⁵ Art. 1.10, derde lid Wnb

¹⁶ Art. 1.11, eerste en tweede lid Wnb

BIJLAGE 3 – NIEUWE INRICHTING VAN HET PLANGEBIED

BIJLAGE 4 – GEBRUIK VAN HET PLANGEBIED DOOR DE EGEL

